

Asia: VN/11483/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ohjelmaluonnos antaa kattavan tilannekuvan vaihtoehtoisten käyttövoimien ja jakeluinfran nykytilasta sekä tulevaisuuden näkymistä, jonka valmistelussa on ollut mukana laaja joukko asiantuntijoita ja jossa on kuultu sidosryhmiä runsaasti. Ohjelmaluonnos on laadittu oikea-aikaisesti ennakoiden liikenteen vihreää siirtymää, energiamurrosta ja tulevaa EU-säätelyä.

Suomi on harvaan asuttu maa, jossa välimatkat ovat pitkiä ja ilmasto kylmä, mikä asettaa haasteita vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfralle teknisen toteutuksen ja markkinaehtoisen käynnistymisen osalta verrattuna moniin muihin EU-maihin. Ennakoidut EU-säätelyn vaatimukset tullaan Suomessa kuitenkin täyttämään henkilöautojen osalta kohtuullisen helposti vuoteen 2025 mennessä arvioidulla muutosvauhdilla. On kuitenkin kiinnitettävä huomiota siihen, että Suomessa tullaan rakentamaan riittävästi infraa myös TEN-T verkon ulkopuolisille alueille. Lisäksi vuoden 2030 tavoitteiden osalta on varmistettava, että kehitys jatkuu, eikä markkinoille pääse syntymään esteitä ja hidasteita.

Energiavirasto katsoo, toisin kuin julkisuudessa eräät tahot ovat esittäneet, että vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfrastruktuuri on merkittävä kilpailutekijä. Tästä syystä Suomen ei tulisi pyytää EU:lta poikkeuksia AFIR-asetuksessa esitetystä tavoitteista, koska Suomen on joka tapauksessa kyettävä kehittämään infraa minimitaloituksella enemmän, jotta liikenteen päästöjen vähennystavoitteisiin voidaan päästä.

Raskaan liikenteen osalta vaihtoehtoisin käyttövoimiin siirtyminen on ollut hitaampaa ja haasteellisempaa verrattuna Suomen keskeisiin kilpailijamaihin. Suomella on kuitenkin potentiaalia olla Euroopan johtavia maita vaihtoehtoisten polttoaineiden ja puhtaan energian tuotannossa. Vaikka raskaan liikenteen päästövähennystavoitteisiin pääseminen on haasteellista, tulee siihen jatkossa kiinnittää erityistä huomiota. Vedyn tankkausinfra ja ajoneuvokannan kehittämisen

kannalta on oleellista saada markkinat toimimaan, vaikka tukemalla kehitystä teknologian alkuvaiheessa.

Biokaasun osalta huomiota tulee kiinnittää erityisesti nesteytetyn biometaanin jakeluverkoston vahvistamiseksi. Tämä tukee kotimaista biokaasutuotantoa, edistää raskaan kaluston päästövähennyksiä ja mahdollistaa sähköpolttoaineiden tuotannon kasvattamisen. Raskaan liikenteen latauspaikkojen vaatiman suuren tehon ja tilavaatimuksen vuoksi sijainteihin on kiinnitettävä erityistä huomiota, mikä voitaisiin toteuttaa tehokkaammalla koordinaatiolla kuntien ja valtion suunnittelussa.

Energiavirasto pitää tärkeänä, että ohjelmassa esitetyt toimenpiteet alettaisiinkin toteuttamaan mahdollisimman nopeasti eri hallinnonalojen tiiviillä yhteistyöllä. Vaihtoehtoihin käyttövoimiin siirtymisessä on kiinnitettävä huomiota edistämistoiminnan alkuvaiheeseen, koska vaihtoehtoisten käyttövoimien yhteiskunnalliset hyödyt kumuloituvat, vaikka ovatkin mittavissa vasta myöhemmin. Kun teknologia on edistynyt ja markkinat saatu toimimaan kohdennetuilla tukitoimilla, kehittyä toimiala myöhemmin markkinaehtoisesti ilman yhteiskunnan tukitoimia.

Energiavirastolla on runsaasti kokemusta infratukien myöntämisessä tarjouskilpailuun perustuen ja sillä on valmius myös jatkaa ja kehittää tarjouskilpailuja liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien edistämiseksi. Energiaviraston asiantuntijoilla on tarjouskilpailuiden järjestämisen lisäksi asiantuntemusta myös muista liikenteen vähäpäästöisyyteen tähtäävistä toimenpiteistä tekniikan ja taloustieteen osalla.

ENERGIAVIRASTO

Tuomo Hulkkonen, TkT, yli-insinööri

Roland Magnusson, VTT, kilpailutusasiantuntija

Pekka Ripatti, FT, johtaja

Nurmi Simo
Energiavirasto

Ripatti Pekka

Energiavirasto